

امور تحریریه ایچون فؤاد بکه
وامور اداره ایچون آرتین افندییه
مراجعت اولنور.

مسکمزہ موافق آثار قبول اولنور.
درج ایدلمین اوراق اعاده اولنماز.

مجله ادبیات

اداره خانه سی باب عالی جاده سنندہ
۵۲ نومرولو « شرکت مرتبیه »
مطبعه سیدر.

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلنق شرطیله ۴۰، طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدرد.

فقط اگر سوکی یالکز بر لذت جسمانیه و شهوت مادیه دن عبارت اولیوبده بنم تصور ایتدیکم کی یکی روحک تمامیه وابدیاً بر برینه قلب اوله سی ایسه، اگر عشق یالکز باشنه انسانک حیاتی اشغاله کافی اولان بر حس جلیل ایسه؛ اوت، بنده سودم . . . بنده نعمت عشقندن متمم اولدم.

بویله بر محبتک هر درلو مزایاشنه آشنایم. بر رفیقۀ وفادار طریق حیاته دایماً بنخله همراه اوله رق کاه بر نظر لطیفله روحی تنویر، کاه بر تبسم شیرینی ایله قلبی تسریر ایدر؛ کوندوزلری یانی باشمده، کچه لری باشی اوجمده. بی حمایه و محافظه و حال عجز و تردده و وجدانی تطمین و تقویه ایلردی.

هر کسجه مجهول، هر کسک نظرندن پنهان اولان بویار جان بندن اصلاً افتراق ایتمه مشدر. حتی شیمدی، شودقیقه بیله بزم نزدمزده، ایکیزک آراسنده بولنیور؛ سوز لر می ایشیدیور؛ سوبلدکرمز دیکیلیور؛ بزى صیانت ایدیور . . . هم امیم که او بختیارد!

مسین دانسه

(مابعدی واز)

قوزموغونیدن [۱]

(مابعد)

قوزموغونی عوالمک صورت تکوتی تدقیق ایدر. قوزموغرافی کائناتک مناظر صوریه و حقیقیه سندن، سیارات و ثوابتک حرکاتندن، صور البروجدن بحث ایتدیکی حالده قوزموغونی حرکات نجومیه نک مبدأ [۱] موسیو فلالک «مبدأ عالم» نام اثرندن مقتبسدر.

واساسندن، منظومۀ شمسیه نک وسائر عوالمک نه یولده تشکل ایتدیکندن، اشیا و آثار طبیعی حیصوله کتیرن قوانیندن، کواکبک شرائط دوریه لرندن معلومات ویرر.

قوزموغونی.. قوزموژنی، قوزمولو. ژی، قوزموسوفی کبی موضوعنه کوره مختلف نامرله یاد ایدیلن بوفن، علی العموم مکوناتدن بحث ایدن اونتولوژینک (فن مکونات) برقمیدر.

قوزموغونی اشیا و حوادث وصفلرله ایکی بیوک قسقه تقریق اولنسان مشهودات و موجوداتدن علی الاطلاق بحث ایتدیکی جهته اکثر مباحثی بالطبع حکمت طبیعی ایله کییادن مستعاردر.

حکمت طبیعی طبیعت ارضیه نک حادثات عمومیه سندن، اجسامک اصلی و عارضی خواصندن؛ قوزموغونی کائناتک علی العموم آثارندن، خواص اصلیه و عارضه اجسامک کیفیت حصولندن و بونلرک بالذات اجسام ایله مناسبتدن معلومات ویرر.

کیما ارضه منسوب اولان جسملرک صورت تحلیل و ترکیبی کوسته ره رک امتزاجات کییاییه نک تابع اولدینی قوانینی بیلدیرر؛ قوزموغونی کواکبک عناصر حکمیه و کییاییه سنی، اجرامک مواد ابتداییلری عد ایدیلن اشیرک تگونندن اول و صوکره معروض قالدینی شرائط طبیعی و میخانیکیه بی تعیین ایدره رک ثوابت و سیاراتک امتزاجات کییاییه لرینی، طبیعتلرینه کوره دوره تگونلرینی تدقیق ایلهر.

انواع شمس

قوزموغونی به کوره شمس ایله برسیاره آراسنده فرق یوقدر. هلیوغرافی یعنی فن شمسک الک زیاده تدقیق ایتدیکی بر مسئله وار ایسه اوده شمسک صورت تگوننی، حرارتی و انشعاعنک اسبابیدر؛ بونلر حیاتک

شرائط ابتداییه نجومیه سیدر. چونکه قوه حیاتییه انشعاع تام حالده بولنان بر شمسه تابع سیارات منطقیه اوزرنده حاصل اوله بیلیر. شمسک حرارت و انشعاعندن، یعنی هر بر دقیقه فضایه انشعاع ایدن ضیا و حرارتندن بر فکر حاصل ایتک ایچون بونی بزجه معلوم اولان مختلف منابع حرارتله مقایسه ایله مک لازمدر.

حکمت طبیعی علماسندن پویه برنجی دفعه اولق اوزره «پیره لیو ترو» دینیلن آلت واسطه سیله انشعاع شمسینک شدتی مساحه ایتک ایسته مش ایدی. ده صوکره قرووا و وییول پویه نک اصولی اکمال و بولدینی نتایجی حس ایدله جک صورته تبدیل ایله دیلر. بوتدقیقاندن استدلال ایدلایکنه کوره دوزغروتن دوزغویه شعاعات شمسییه معروض اولان بر مربع مترو سطح هر بر ثانیه ده ۰.۴ حرور (واحد ناری) اخذ ایدر. حرور بر کیلوغرام صوبک سخونتتی ۱° تریسد ایتک ایچون مقتضی اولان حرارتدر که حکمت طبیعیده واحد قیاسی اعتبار اولونمشدر.

شمسندن یوز قرق سکر بیک کیلومترو مسافده دور ایدن ارضک قوه حیاتییه سی ایشته بو حرارتله (۰.۴ حرور) قائمدر. بر ثانیه ظرفنده بر مربع مترو سطحه اصابت ایدن بو حرارت بدایه فوق العاده برشی کبی کورونمز؛ حال بوکه حرارت هر بر واحد ناریده ۴۲۵ کیلوغرامترو اعتباریله قوته منقلب اولور و ثانیه ده ۷۵ کیلوغرامترو بر بیکر قوتنه مساوی اولدیغندن بر مربع مترو محله اصابت ایدن حرارت ۲،۲۷ بیکر قوتنه معادل بولنور. بو حساب کوره، تکمیل سطح ارض ایچون شمسک حرارتی:

۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

بیکر قوتنه معادل اولق لازمدر. هوای نسیمینک مختلف جریانلری، و جزر و مد

بر مسافتی شدن شدتله سقوط ایدن اجسامك
مصادمه شدن متحصلا در بوسرعتی حساب
ایده بیلیرز: مثلاً سرعت ابتداییدن عاری
و مسافت سیاهویدن دهها اوزاق بر بعدده
بر جسم فرض ایده لم. بنایه حس ایدیه میه
جك بر صورتده سقوط ایدن بوجسمك
سرعتی سقوطك هر بر نایه سنده تجل
قانونلرینه كوزم تزايد ایدرهك نهایت سطح
شمسه سقوطنده جاذبه شمسیدن دولایی
سرعت مكاتبه انتهاییه سی نایه دهه ۶۱۶۰۰۰
متر و (۱۵۰ فرسخ) یه مساوی اولوز. بوقدر
بر مسافتدن سقوط ایدن بر کیلو غرام ثقلنده کی
جسمك سطح شمس ایلله مصادمه سی قوه
زندهك حرارته تجولنی موجب اولوز؛ بو
حرارتده کیلو غرامترو حسابیلله كتله سنك
نصفه یعنی $\frac{1}{19.6} \times 616000 = 31429.6$ مساویدر.
بوندن متحصل حرارتك مقدارینی آكلامق
ایچون بونی حرورك معادل میخانیکسی
اولان ۴۲۵ (کیلو غرامترو) ایلله تقسیم اتمه
لیدر؛ بوده حرارت شمسینه یه ۴۵ میلیون
واحد ناری یه مساوی بر حرارتك انضمام
ایتدیکنی کوسته درر. بوشبع حرارت ایلله
شمس و کواكبك انشعاع حروریسی آرا-
سند بر مطابقت وارد در. ارض اوزرنده
بونك امثالی مشهود ایسه، وسائط میخانیکه
و کیماییه ایلله مسافت سیاهویدن شمسه سقوط
ایدن بر جسمك سرعت انتهاییه سنده معادل
بر سرعت استحصالی مستحیلدر. اك جسم
طوپلرك میماتی نایه دهه بشن یوز مترویدن
زیاده بر سرعتله متحرك دكلدر.

شعدی ذهنه شویله بر فکر لایح اولوز:
شمشك بر مربع مترو سطحی نایه دهه ۱۸۵۰۰
واحد ناری یه مساوی بر حرارت نشر ایدیور؛
بوقدر حرارتی حصوله کتیرمك و شمسك
انشعاعنی الی نهاییه محافظه ایتك ایچون
نایه دهه ۶۱۶۰۰۰ مترو سرعت انتهاییه ایلله
نه قدر ثقلتی حائز بر جسم دوشمك لازم

کلیر؟ بر کیلو غرام ۴۵ میلیون واحد ناری
حرارته باعث اولدیفندن سطح شمسك هر بر
مربع مترو محله نایه دهه ۰.۴ غرام، بر
سنده ۱۲۶۰ (کیلو غرام) ثقلنده بر جسم
سقوط ایتك اقتضا ایده جكنی حساب اید-
ه بیلیرز.

حرکت (قوت) بالحراره اصولك
واضی اولان مایهرك فکری بوندن عبارت
ایسه ده شایان قبول دكلدر؛ چونكه شمسك
حجم و كتله سنك تزایدی حرکات سیاریه ده
تحولات مهمه حصولنی انتاج ایدر. شمسك
قوه جاذبه سی جوهریله مبعوضاً متناسب
اولدیفندن سیاراتك دهها زیاده بر سرعتله
دونهرك شمسه تقرب ایتملری لازم کلیر؛
حال بوكه اك قدیم زمانلردن بوگونه قدر
منتظماً تعقیب ایدیلن رصدات، سیاراتك
شمسه اولان مسافه و متوسطه لریله حرکت
سنویرلری مدتلك تبدل ایتدیکنی کوسته ریور.

حرارت شمسینهك اصول تعینی

مسلك شمس بوکون ارضدن اوتوز
دفعه دهها اوزاقده بولسان نپتون مدارینك
تحدید ایتدیکی منطقهیه، یعنی مرکز شمسن
۲۱۵ × ۳۰ یاخود ۶۴۵۰ ك مسافیه
قدرا تداد ایدر. فرضا كتله شمسینه
مبدأ قطری بونك اون مثلی جسماتنده
اولان بر كره داخلنده منتشر بولنش اولسه؛
بوکون صویك كثافتی واحد قیاسی اعتبار
ایدلك اوزره ۱/۴ نسبتنده اولان كثافتی
 $\sqrt[3]{\frac{1}{4}} = \frac{1}{\sqrt[3]{4}} = \frac{1}{1.5874} = 0.63096$
دفعه دهها آزماش اولوز. موسیو قروقتی
بر چوق تجاربندن صوكره فضا و خلانك،
بوقدر بر مسافنده منتشر اولان اجزای
شمسینهك كشافندن ۲۴۸،۰۰۰ دفعه دهها
كشیف اولدیفنی حساب ایتش ایدیكه صویك
كثافتیه مقابل بونی واحد قیاسی اعتبار اید-

بیلیرز. مع مافیه قروقتی فضا و خلای
ماده دن کلیاً عاری دكلدر؛ بر میرا مترو
مکعبنده ۱،۲۹۳،۰۰۰ کیلو غرام ماده یی
حاویدر. بزم تصور ایتدیکمز حالده
عینی مقدارده ۵۲۱۸ غرام ماده یی متضمندر؛
قوتلی بر ضیای الکتریقی بونی تمامیه مرئی
قیلار. اجزای شمسینهك دهها اوزاقلره
انتشاری نسبتنده ذراتك انفرادندن طولایی
قوه جاذبه دهه بالطبع تناقص ایدر. بوقوتك
تأثیریه ذرات تكافه ابتدا ایدرهك بونك
محدود بر قسمندن اعتباراً نحوئت تزاید
باشلامشدر. شمس بوکونکی حجمی اکتساب
ایتدکن صوكره، حرکت بالحراره ثخنك
اك بسیط بر قانونی، حرارتك سنوی صرف
ایلله دیکی مقداردن ۱۴،۵۰۰۰ دفعه دهها
چوق اولدیفنی کوسته درر. بوحسابه کوره
شمس دهها اون بش میلیون (هلوواتره کوره
۲۰ میلیون) سنه سیاراتی تنویر و تسخین
و حرکات و آثار حیاتیه لرینی تأمین ایده جكلدر.

انشعاع شمسینهك عدم تحری

حکمت طبیعیهك حرکت بالحراره
قانونلری انشعاع کواكبك اسباب موجبیه سنی
ایضاح ایدر ایسه ده انشعاعات حالیه لریك
عدم تحولنی تعین ایده مر.

(مابعدی وار) مسین فاطمه

صاعقهك آناری

صاعقهك هر کسجه معلوم اولان شدت
ودهشتیلله برابر بعضاً غایتله غریب بر طاقم
آثار حصوله کتیردیکی کمال تجله کورلمکده در.
بو آثار حکمی، کیمیوی، میخانیک و فیزیولوژی
اوله رق درت نوعه آریلیر و ییلدیرم مصادف
اولدیفنی جانلی، جانمنز شیر اوزرینه بونلردن